

Nadzor banaka ESB-a: nadzorni prioriteti SSM-a u 2018.

Nadzornim prioritetima određuju se područja na koja se nadzor treba usredotočiti u 2018. Uzimajući u obzir relevantna kretanja u gospodarskom, regulatornom i nadzornom okružju, nadzorni prioriteti temelje se na procjeni glavnih izazova s kojima se suočavaju nadzirane banke.

Izvori rizika za bankarski sektor utvrđeni su u suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima i u obzir se uzimaju informacije dobivene od zajedničkih nadzornih timova kao i mikrobonitetnih i makrobonitetnih analiza ESB-a te izvješća međunarodnih tijela. Utvrđeni su glavni pokretači rizika za bankarski sektor: dugotrajno okružje niskih kamatnih stopa, visoka razina neprihodonosnih kredita, geopolitička neizvjesnost, strukturni gospodarski izazovi u europodručju (uključujući fiskalne neravnoteže i zabrinutost glede održivosti duga), izgledi za gospodarski rast u zemljama s tržištima u nastajanju, reakcije banaka na nove regulatorne inicijative, kretanja na tržištima stambenih i poslovnih nekretnina, ponovno određivanje cijene rizika na financijskim tržištima, kiberkriminalitet i poremećaji u informacijskoj tehnologiji, slučajevi protupravnog postupanja, konkurencija koju predstavljaju poduzeća koja ne pripadaju bankarskom sektoru, moguća propast središnje druge ugovorne strane te rigidno poslovno okružje.

Nadzor banaka ESB-a preispitao je svoje nadzorne prioritete kako bi banke uspješno odgovorile na te glavne izazove. Zbog prethodno opisane rizičnosti potrebno je nastaviti rad na prioritetnim područjima od iznimne važnosti iz 2017., uz neke izmjene. Nadzor banaka u 2018. usmjerit će se na sljedeća četiri prioritetna područja:

1. poslovni modeli i pokretači profitabilnosti
2. kreditni rizik
3. upravljanje rizicima
4. aktivnosti koje obuhvaćaju različite dimenzije rizika.

Za svako prioritetno područje provest će se niz nadzornih inicijativa, a njihova potpuna provedba može trajati i dulje od jedne godine.

- ✓ analiza profitabilnosti banaka
- ✓ analiza osjetljivosti kamatnog rizika u bankovnoj knjizi (IRRBB)

Nadzorne mjere u 2018.

- daljnje aktivnosti povezane s analizom osjetljivosti IRRBB-a

Poslovni modeli

Poslovni modeli banaka i pokretači profitabilnosti i dalje će biti prioritet nadzora banaka ESB-a u 2018. Aktivnosti će biti usredotočene na ispitivanje razvoja profitabilnosti banaka u trenutačnom okružju i na procjenu utjecaja kamatnog rizika na banke. U tu svrhu nadzor banaka ESB-a uzet će u obzir rezultate nedavne horizontalne analize pokretača profitabilnosti banaka. Nadalje, rezultati analize

osjetljivosti na kamatni rizik u bankovnoj knjizi pomoći će nadzornim tijelima u poduzimanju daljnjih aktivnosti u vezi s učinkom mogućih promjena razine kamatnih stopa na banke.

Kreditni rizik

- ✓ izdane upute o neprihodonosnim kreditima

Nadzorne mjere u 2018.

- ispitivanje bankovnih strategija u vezi s neprihodonosnim kreditima
- kontrola pravodobnosti rezerviranja za neprihodonosne kredite i njihova otpisa

Neprihodonosni krediti

Kreditni rizik i dalje je važan nadzorni prioritet za 2018. godinu. Razina neprihodonosnih kredita i dalje je visoka u mnogim institucijama, što bi u konačnici moglo imati negativan učinak na bankovne kredite gospodarstvu. Visoke razine neprihodonosnih kredita utječu na kapital i financiranje te smanjuju profitabilnost, što ograničava ponudu kredita kućanstvima i poduzećima. Stoga je rješavanje pitanja neprihodonosnih kredita važno i za održivost banaka i za makroekonomske rezultate. Zbog toga će se nakon objave uputa o neprihodonosnim kreditima nastaviti dijalog o nadzoru s bankama, koji će biti usredotočen na ispitivanje strategija za neprihodonosne kredite te poboljšanje pravodobnosti rezerviranja za neprihodonosne kredite i njihova otpisa. Osim toga, radna skupina za neprihodonosne kredite i dalje će podupirati zajedničke nadzorne timove u poduzimanju daljnjih aktivnosti te u dijalogima o nadzoru povezanim s neprihodonosnim izloženostima banaka.

- ✓ istraživanje koncentracija izloženosti na licu mjesta i daljinskim pristupom

Nadzorne mjere u 2018.

- istraživanje izloženosti nekretninama
- analiza praksi upravljanja kolateralom i njegova vrednovanja

Koncentracije izloženosti te upravljanje kolateralom i njegovo vrednovanje

Koncentracija izloženosti banaka u određenim kategorijama imovine i dalje zahtijeva nadzor. U vezi s tim predviđa se da će se nadzorni pristup koji kombinira elemente nadzornih aktivnosti na licu mjesta i izvan njega te se uspješno rabi za portfelj brodarstva u budućnosti primjenjivati i na druge kategorije imovine poput nekretnina. Nadalje, nadzor će se usredotočiti na praksu banaka na području upravljanja kolateralom i njegova vrednovanja.

Upravljanje rizicima

To prioritetno područje kombinira elemente koji su i dalje važni kada je riječ o upravljanju rizicima u bankama. Svakodnevni nadzor obuhvatit će brojne aktivnosti, uključujući praćenje složenih financijskih instrumenata poput imovine drugog i trećeg stupnja. Posebna pozornost posvetit će se sljedećim inicijativama:

- ✓ izdana prva verzija »Vodiča za ciljanu provjeru internih modela«

Nadzorne mjere u 2018.

- analiza banaka i dijalog s njima
- javno savjetovanje o »Vodiču ESB-a za interne modele«

Ciljana provjera internih modela

Projekt ciljane provjere internih modela banaka nastaviti će se u 2018. i 2019. s glavnim ciljem unaprjeđenja vjerodostojnosti odobrenih internih modela prvog stupa te potvrđivanja njihove primjerenosti. »Vodič za ciljanu provjeru internih modela«, čija je prva verzija postala dostupna 2017. godine, obuhvaća način na koji SSM namjerava provesti najbitnije regulatorne zahtjeve povezane s internim modelima. Njime su postavljeni temelji za provedbenu fazu projekta. Aktivnosti u 2018. u velikoj će mjeri biti nastavak napretka ostvarenog u 2017. te će se u bankama i dalje provoditi nadzor na licu mjesta povezan s kreditnim i tržišnim rizikom te kreditnim rizikom druge ugovorne strane. Nakon što rezultati tih nadzora na licu mjesta postanu dostupni, ESB će i dalje provoditi horizontalne analize te će se one uzeti u obzir i u daljnjim nadzornim aktivnostima i revidiranju vodiča. Rezultat revidiranja, odnosno »Vodič ESB-a za interne modele«, objavit će se za potrebe javnog savjetovanja. O različitim dijelovima vodiča raspravljat će se zasebno, kada budu na raspolaganju.

- ✓ izdan nacrt uputa o postupcima ICAAP i ILAAP

Nadzorne mjere u 2018.

- Unaprjeđenje postupaka ICAAP i ILAAP koje provode banke
- javno savjetovanje o revidiranim uputama

Postupci procjene adekvatnosti internog kapitala i adekvatnosti interne likvidnosti

Postupci procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP) iznimno su važni za institucije prilikom upravljanja adekvatnošću kapitala i likvidnosti. Kako bi potaknuo poboljšanje postupaka ICAAP i ILAAP u institucijama, ESB se pridržava višegodišnjeg plana. Na temelju intenzivnog dijaloga s bankama o nacrtu uputa koje su objavljene 2017. te s obzirom na dodatne informacije, Nadzor banaka ESB-a poboljšao je i obogatio nadzorne upute o postupcima ICAAP i ILAAP te će ih dovršiti u 2018. nakon javnog savjetovanja koje će se pokrenuti početkom godine. Usto će se raditi na poboljšanju transparentnosti raščlambe rizika povezanih sa zahtjevima drugog stupa.

- ✓ analiza spremnosti banaka za standard MSFI 9

Nadzorne mjere u 2018.

- daljnje aktivnosti praćenja provedbe standarda MSFI 9 od strane banaka
- kontrola spremnosti banaka za druge regulatorne promjene

Pripremljenost za MSFI 9 i druge regulatorne promjene

Budući da na banke utječe više regulatornih promjena, Nadzor banaka ESB-a provest će u 2018. daljnje aktivnosti u suradnji s bankama u vezi s njihovom pripremljenošću za relevantne promjene kao i s provedbom tih promjena. Bitna je promjena uvođenje MSFI-ja 9, a privremeni rezultati tematske provjere pokazali su da se pripremljenost banaka za MSFI 9 i njegova provedba još mogu poboljšati. S obzirom na to, zajednički nadzorni timovi i dalje će pratiti banke i provoditi daljnje aktivnosti u suradnji s njima. Dodatne regulatorne promjene u vezi s kojima će se pratiti pripremljenost banaka obuhvaćaju omjer neto stabilnih izvora financiranja, omjer financijske poluge i minimalne zahtjeve za regulatorni kapital i prihvatljive obveze.

Različite dimenzije rizika

Nadzorne aktivnosti u planu za 2018. čija je svrha riješiti različite dimenzije rizika uključuju testiranja otpornosti na stres te tekuće pripreme za Brexit.

- ✓ izrađena stajališta politike u vezi s Brexitom

Nadzorne mjere u 2018.

- nastavak dijaloga s bankama o njihovim pripremama za Brexit

Pripreme za Brexit

Brexit će i dalje biti iznimno važan dio nadzornog programa za 2018. Aktivnosti će se preusmjeriti od pripremnih radnji na praktičnu provedbu utvrđenih stajališta politike. ESB će zajedno s nacionalnim nadležnim tijelima nastaviti procjenu planova banaka koje žele premjestiti poslovanje iz Ujedinjene Kraljevine u europodručje, uključujući zahtjeve za izdavanje odobrenja za rad banaka. Posebna pozornost posvetit će se usklađenosti s dogovorenim stajalištima politike, osobito kako bi se izbjeglo osnivanje fiktivnih institucija u državama SSM-a. Izlazak Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije utječe i na brojne značajne institucije sa sjedištem u europodručju. Zajednički nadzorni timovi i dalje će aktivno surađivati sa značajnim institucijama na koje će utjecati Brexit te pomno pratiti daljnji razvoj i provedbu planova banaka za nepredvidive okolnosti.

Nadzorne mjere u 2018.

- testiranje na stres za područje cijele Europske unije koje provodi EBA i testiranje na stres koje provodi ESB

Testiranje na stres

Sljedeća nadzorna testiranja na stres za značajne institucije provest će se u 2018. Obuhvatit će dvije dopunske provjere: uzorak velikih značajnih institucija bit će uključen u testiranje na stres za područje cijele Europske unije kojim će koordinirati Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, a ESB će provesti dodatno testiranje na stres za preostale značajne institucije koje ne sudjeluju u testiranju na stres za područje cijele Europske unije. Rezultati testiranja na stres uzet će se u obzir u postupku nadzorne provjere i ocjene (SREP) te će ojačati testiranja otpornosti na stres koja provode same banke kao i njihovu sposobnost upravljanja rizicima i pružiti kvantitativnu procjenu profila rizika banaka u različitim kategorijama rizika.

Navedeni popisi rizika i nadzornih prioriteta ne trebaju se smatrati sveobuhvatnima. Kontinuirano se provode razne aktivnosti koje nisu izričito istaknute u ovom dokumentu, na primjer aktivnosti koje se odnose na rizike povezane s informacijskom tehnologijom i kiberkriminalitetom. Osim toga, kada se uzmu u obzir specifični profili rizika kreditnih institucija, moguće je da će na razini pojedinačnih banaka biti potrebne različite nadzorne aktivnosti. Ipak, nadzorni prioriteti nužan su instrument za usklađenu, razmjernu i djelotvornu koordinaciju nadzornih mjera u bankama i pridonose osiguravanju jednakih uvjeta i snažnijem utjecaju nadzora.